

[Albertsen.]

som dem, jeg karakteriserede for et øjeblik siden, foreligger risici for fortsat leverance af våben til det pågældende område. Jeg forstår af det svar, som den højtærede justitsminister gav, at vi kan forvente en yderligere redegørelse i anledning af det følgende spørgsmål på dagsordenen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Vivike* til udenrigsministeren:

„Kan udenrigsministeren give en forklaring på, hvorfor Danmark leverer våben til Portugal, når FN i en resolution af 13. november 1961, som kun Portugal, Spanien og Sydafrika stemte imod, pålagde FN's medlemsstater at nægte Portugal enhver støtte og bistand til undertrykkelse af befolkningen i landets ikke-selvstyrende områder?“

Vivike: I Portugal hersker det uindskrænkede diktatur. Landet forbryder sig mod De Forenede Nationers pagt, idet det nægter at give FN oplysninger om forholdene i sine ikke-selvstyrende områder — nægter det ganske givet, fordi forholdene i disse områder er helt umenneskelige. Vi kender en hel del til Portugals vedvarende blodige massakrer på befolkningen i Angola. Den portugisiske diktator tager intet hensyn til FN's henstillinger. Den frygtelige nedslagtning af en undertrykt befolkning fortsætter — og med Danmarks hjælp.

I øjeblikket er det danske skib „Naxos“ med danske maskingeværer i lasten på vej mod Portugal. Det er en mærkelig form for hjælp til de underudviklede områder, vi her praktiserer. Skibet er på vej til trods for, at FN i en resolution af 13. november pålagde sine medlemsstater „at nægte Portugal enhver støtte og bistand til undertrykkelse af befolkningen i landets ikke-selvstyrende områder.“ Danmark stemte for denne resolution, men i praktisk handling optræder vi sammen med de eneste 3, der stemte imod, nemlig Sydafrika, Spanien og Portugal.

Ved at handle i strid med FN's vedtagelser, ved at handle i strid med vor egen optræden i FN, skader vi Danmarks omdømme i verden i almindelighed og i de mange

neutrale lande i særdeleshed. Vi skaffer os mistillid blandt folkene i de underudviklede lande, og vi svækker vor politiske indflydelse i FN, thi hvor meget regnes der med en nation, som siger ét og gør noget andet?

Det gør ikke vor sag bedre, at en af Danmarks delegerede i FN og medlem af det høje ting, det ærede medlem hr. Reedtz-Thott, som våbenhandler er direkte impliceret i affæren og gennem radioen har ladet udsende urigtige oplysninger til forsvar for denne usmagelige transaktion. Det ærede medlem synes at tage mere hensyn til sine private profitinteresser end til Danmarks navn.

De våben, der nu er på vej til Portugal, er gået ud af frihavnen på en gammel tilladelse fra ministerierne. Hvorfor sørgede den højtærede udenrigsminister ikke for, at denne tilladelse blev inddraget, efter at resolutionen var vedtaget i De Forenede Nationer? Og agter ministeren at gøre noget for, at disse våben ikke bliver losset?

I øvrigt har jeg den samme opfattelse, som det ærede medlem hr. Albertsen og som dagbladet *Aktuelt*, at våbenproduktion i Danmark ikke kan være på private hænder, men må overgå til staten.

Udenrigsministeren (J. O. Krag): Jeg finder, at såvel det spørgsmål, som det ærede medlem hr. *Vivike* har stillet, som det spørgsmål, der lige før blev stillet, er berettigede, idet man må finde, at befolkningen har et rimeligt krav på at blive holdt orienteret om, hvilke lande der leveres våben til fra danske fabrikker, og hvorvidt disse leverancer sker til områder, hvor der foregår krigeriske handlinger.

De våben, der her er tale om, stammer — som såvel det ærede medlem hr. Albertsen som det ærede medlem hr. *Vivike* var klar over — fra en privat virksomhed. Staten har i og for sig ikke noget hermed at gøre ud over en ret til at forbyde eksport i de tilfælde, hvor man finder den ikke bør finde sted. Denne ret administreres efter stramme regler, idet vi fra dansk side ikke vil medvirke til at øge en bestående spænding eller konflikttilstand i andre dele af verden. Man nægter derfor at tillade våbeneksport til lande, der er inddraget i krigeriske konflikter, eller til områder, hvor for-